

Blesk.cz, 7. 11. 2015

Poškození mozku, smrt: Lidé se bojí umělého spánku. Co při anestezii hrozí?

Umělý spánek a podvědomý lidský strach, co se s námi bude dít a zda se ještě někdy probudíme. Ročně podstoupí anestezii 850 tisíc Čechů.
(www.profirmmedia.cz)

Anestezie, tedy umělý spánek, se na území České republiky využívá již více než 150 let a ročně provedou lékaři asi 850 tisíc anestezií, z toho přibližně 100 tisíc u dětí. Hrozí v dnešní době ještě vůbec nějaká rizika? A jak poznáte na první pohled dobrého anesteziologa?

Anestezie bývá popisována jako největší dar lékařské vědě. Do řízeného umělého spánku uvedl lidské tělo za pomoci éteru poprvé americký zubař William T. G. Morton v roce 1846. Již o rok později použil anestezii poprvé v Praze Celestýn Opitz. Stalo se tak v Nemocnici Milosrdných bratří.

I po více než 150 letech praxe se mezi lidmi stále šíří obavy o bezpečnost narkózy, a to i přesto, že v České republice anesteziologové ročně provedou asi 850 tisíc anestezií, z toho přibližně 100 tisíc případů tvoří děti. „Lidé mají obecně strach ze ztráty kontroly. U anestezie je děsivě hlavně to, že nevědí, co se s nimi v průběhu operace děje,“ vysvětluje nejčastější obavy MUDr. Jan Brázda z Anesteziologicko-resuscitačního oddělení Nemocnice Mělník.

Celková narkóza uvede člověka do umělého spánku pomocí léků a anesteziologických plynů působících na centrální nervový systém.

SDÍLEJ!

To se mi líbí 3

G+ Sdílet 0

Tweet 0

7. listopadu 2015 • 13:47

Blesk.cz, 7. 11. 2015

Nejnámějším „uspávacím“ je nejspíše rajský plyn neboli oxid dusný, bezbarvý plyn nasládlé chuti. V současnosti se však nejčastěji používá k inhalaci látka zvaná isofluran.

Anestetika putují do plic a dýchacích cest, odkud se dostávají do krve, která je dopraví až do mozku a k orgánům. **Při nitrožilní narkóze dochází k rychlejšímu usnutí pacienta a většina lidí usne do deseti vteřin. Organismus v tu chvíli přestává vnímat všechny podněty.** „V dnešní době jsou lékaři schopni ušít každému pacientovi anestezii přímo na tělo podle jeho diagnózy, věku a případných zdravotních rizik. Není tedy důvod k jakýmkoliv obavám,“ uklidňuje Jan Brázda.

Narkóza vzbuzuje u lidí podvědomý strach, přestože přinesla celkově lidstvu užitek. „Lidé se často obávají, že se z narkózy už neprobudí nebo že jim anestezie způsobí nevratné poškození mozku,“ vypočítává Brázda.

Lékař připouští, že se mozek z narkózy určitou dobu vzpamatovává a s přibývajícím věkem na to potřebuje více času, ale ve většině případů není důvod k obavám. „**K úmrtí v narkóze či po narkóze sice občas dochází, se samotnou anestezii však v drtivé většině případů nesouvisí. Příčinou totiž bývá pacientova diagnóza,**“ dodává.

Časté, ale ne závažné účinky anestezie jsou podle Brázdy například **nevolnost, únava, pocit škrábání v krku, bolesti hlavy či svalů.**

„Lidé se také často mylně domnívají, že brnění, snížená citlivost v končetinách či omezení pohybu jsou následkem celkové anestezie, ty však bývají mnohem častěji důsledkem polohy při operaci,“ vysvětluje.

Čemu by se měl pacient vyhnout před celkovou anestezí? Je toho relativně hodně. **Kromě zákazu kouření** ideálně nejméně 14 dní před plánovaným zákrokem se doporučuje **večer před operací nejíst a šest hodin předem nepít. „Dochází totiž k vyřazení obranných reflexů a hrozí riziko vdechnutí žaludečního obsahu. Děti podléhají dehydrataci rychleji, proto jim smí být podávány čiré tekutiny ještě dvě hodiny před operací,**“ upřesňuje lékař.

Ženy jsou samozřejmě povinny informovat lékaře o možném těhotenství, měly by mít ale rovněž odlakované nehty. „Jinak by mohlo dojít ke zkreslení či **znemožnění monitorování okysličení krve, které se měří právě na lůžcích pod nehty,**“ dodává Brázda.

Pacienti musí samozřejmě kvůli kontraindikaci před operací nahlásit anesteziologovi všechny léky, které pravidelně užívají. A jak že se pozná skutečně dobrý anesteziolog? Údajně je to takový, na kterého si pacienti před vámi nevzpomínají.